

at dette virkelig er Tilfældet. Det kan vel være, at der i Jylland er mere Tilboielighed til at faae fuld Eiendom, end under de andre Betingelser; men jeg troer ikke det er almindeligt, og jeg skjønner ikke rettere, end, at naar man undtager den Indskrænkning, der hviler paa dem, der have en vedvarende Afgift i Eiendommen, den Indskrænkning nemlig, som de vare underkastede i Udskykningsstilfælde, saa have de væsentlige alle de samme Fordele, som de kunde have ved fuld Eiendom, uden at have den Uleilighed, hvorfor ofte Eierne ere udsatte. De have en mindre Capital at forrente, en mindre Prioritet i Eiendommen og ere i den Henseende meget bedre stillede. Det er vistnok Tilfældet, at man lettere kan faae at laane paa en Eiendom, hvorpaa der hviler 80 Rbd. i aarlig Afgift, end paa den Eiendom, hvorpaa der hæfter en Prioritetsgjæld af 2000 Rbd., for hvilke Prioritetshaveren, naar enten Renten udebliver eller han af anden Grund har befundet sig besværet sig til at opstige Capitalen, kan søge Debitor, og Gjælden mulig ved Renterestancer, ved paaløbende Omkostninger og paa mange andre Maader forøges, Altsammen til Skade for de følgende Prioritetshavere, ligesom ogsaa Eiendommen, under ufordeelagtige Conjunctioner, kan sælges under sand Værdi og derved de følgende Prioriteter gaae tabte, Noget, hvorpaa man har saa overordentlig mange Erfaringer fra den Periode, hvori Landet befandt sig navnlig fra 1818—27 og 28, men som sagt her er ikke Tale om, at det skulde være formeent at overlade det omhandlede Gods til fuld Eiendom, men der er blot Spørgsmaal, om de forskjellige Vilkaar hvorunder Dverdragelsen kan skee, burde nyde en lige Begunstigelse ved Lovgivning, det vil jo netop gjøre Afhændelsen lettere. Hvad navnlig der Frygt angaaer, at Arvefæstet kunde gaage tilbage igjen til den forrige Eier, saa forekommer det mig at den ikke kan være begrundet, thi at en Gaard skulde i den Grad forringes, at ikke Arvefæstegiften af den kunde afgives og at altsaa Eieren skulde faae Gaarden tilbage, det lader sig ikke tænke, derimod har man særdeles mange Exempler paa, fra en vis Periode, at Eiendomsgaarde ere tabte paa Grund af Prioritetsgjæld og alt-

saa er Faren i denne Henseende betydeligt større. At Eieren ikke kan frigjøre sig for en stadig Afgift, der hviler paa hans Eiendom, kan vistnok i enkelte Tilfælde, være uleiligheden for ham men de fleste Eiere vilde hellere lade Penge staae i deres Eiendom, som gjør Afhændelsen lettere og anvende deres Capital paa en anden Maade, end de vilde afbetale den, saa at den større Mængde af Eiendomsmænd vistnok vil foretrække at have en vis Canon staaende i deres Eiendom for at være Prioriteter skyldige.

Dahl: Med Hensyn til de forskjellige Uttringer, der ere faldne her i Salen, skal jeg tillade mig at henlede Thingets særdeles Opmærksomhed paa, at Planen, som Udvalget har foreslaaet at skulle indsendes til Ministeriet, ingenlunde skulde indeholde en Taxation af Fæstegodset, — nei paa ingen Maade — det er ingenlunde Meningen. Vi have Alle anseet det for aldeles forkasteligt at ville taxere Fæstegodsets Værdi efter den Indtægt, som det har givet, det være sig nu Landgilde, Arbejde af Hoverpligtige eller Indfæstninger; det er paa ingen Maade Diemedet med Planens Indlevering, men det er kun for ved den approberede Plan at kunne forebygge en høj Grad af Svig, hvis det i et eller andet særdeles Tilfælde skulde vise sig nødvendigt. Udvalget har i denne Henseende været aldeles enig i, at Fæstegodset ikke burde taxeres efter Landgilde, Indfæstninger og Præstationer, men at Taxationen maatte begrundes paa ganske andre Data, hvilket ogsaa udtrykkelig er sagt i Præmisserne, ligesom det ogsaa er noksom bekiendt, at Bøndergodset ordentligviis paa de fleste Steder har en langt højere Værdi, end den der svarer til hvad der vilde udkomme, naar man capitaliserer de forskjellige Afgifter deraf. Diemedet med den approberede Plan er, at jeg skal gjentage det, altsaa kun, derved at forhindre en uredelig Lehnbesidder fra at tilvende sig en høj Grad af Fordeel, hvis han for en reen Bagatel, endogsaa under den aarlige Indtægt, vilde afhænde Fæstegodset. Med Hensyn til de Uttringer, der ere faldne om, at man skulde høre Familien, maa jeg gjentage, at det forekommer mig ikke nødvendigt. Naar Loven, hvis den udkommer, foreligger, saa har enhver Familie deri Anledning til, hvis den finder det for godt at gjøre